

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 41Co/114/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6419201365
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 02. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Daniela Maštaliřová
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2020:6419201365.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Daniely Maštaliřovej a členiek senátu JUDr. Aleny Kriřanovej a JUDr. Miroslavy Púchovskej, v právnej veci žalobcu Intrum Slovakia s.r.o., so sídlom Mýtna 48, 811 07 Bratislava - mestská časť Staré Mesto, IČO: 35 831 154, právne zastúpeného JUDr. Jánom Šoltésom, advokátom, so sídlom Mýtna 48, 811 07 Bratislava - Staré Mesto, proti žalovanému V. K., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom G. ulica XX/X, XXX XX E. G., zastúpeného Renátou Kardořovou, nar. 28.02.1978, trvale bytom Janka Kráľa 44/7, 936 01 Šahy, o zaplatenie sumy 9.975,47 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Žiar nad Hronom č.k. 7Csp/41/2019-75 zo dňa 12. augusta 2019, takto

rozhodol:

- I. Rozsudok Okresného súdu Žiar nad Hronom č.k. 7Csp/41/2019-75 zo dňa 12. augusta 2019 p o t v r d z u j e .
- II. Žalovaný má nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie rozsudkom č.k. 7Csp/41/2019-75 zo dňa 12. augusta 2019 žalobu žalobcu na úhradu sumy 9.975,47 Eur spolu s úrokom z omeřkania vo výške 8,25 % p.a. zo sumy 9.975,47 Eur od 02.02.2014 až do zaplatenia zamietol a žalovanému priznal náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

2. Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že žalobca sa žalobou doručenou súdu prvej inštancie dňa 12.04.2019 proti žalovanému domáhal zaplatenia sumy 9.975,47 Eur s príslušenstvom. Zistil, že právny predchodca žalobcu a žalovaný dňa 10.09.2012 uzatvorili Zmluvu o poskytnutí spotrebiteľského úveru s názvom Flexipôžička pod číslom XXXXXXXXXXXXXXXX evidovanú pod číslom XXXXXXXXXXXX podľa § 497 Obchodného zákonníka (ďalej len „zmluva o úvere“, resp. „zmluva o spotrebiteľskom úvere“), na základe ktorej poskytol právny predchodca žalobcu žalovanému spotrebiteľský úver vo výške 15.000,-- Eur. Žalovaný sa zaviazal splatiť poskytnutý úver v 119 mesačných splátkach vo výške mesačnej splátky 219,64 Eur, splatnými ku dňu 22. toho ktorého mesiaca. Dátum prvej mesačnej splátky bol na základe zmluvného vzťahu dojednaný ku dňu 22.10.2012 a poslednej splátky ku dňu 22.08.2022. Z dôvodu porušenia zmluvných povinností samotným žalovaným právny predchodca žalobcu v zmysle všeobecných obchodných podmienok ukončil zmluvný vzťah so žalovaným, a to výzvou na predčasné splatenie zostatku úveru a jeho príslušenstva ku dňu 16.01.2014. Výzva na predčasné zosplatenie zostatku úveru a príslušenstva bola žalovanému zaslaná dňa 20.01.2014 v zmysle článku 8 bod 1 všeobecných obchodných podmienok. Právny predchodca žalobcu mal doručenie vykazané vo forme náhradného doručenia. Z takto zisteného skutkového stavu vyplynula pre súd prvej inštancie okolnosť, že ku dňu 16.01.2014 právny predchodca žalobcu uplatnil svoje právo na zosplatenie zostávajúcej časti neuhradenej výšky úveru vrátane jeho príslušenstva z dôvodu porušenia zmluvných podmienok zo strany žalovaného. Táto skutočnosť medzi účastníkmi konania sporná nebola.

3. Vzhľadom na obranu zo strany žalovaného proti uplatnenému nároku súd prvej inštancie vykonal dokazovanie ohľadom vznesenej námietky premlčania žalovaným do uplatneného nároku. Proti vznesenej námietke premlčania zo strany žalovaného do uplatneného nároku žalobca argumentoval, že žalovaný dňa 05.03.2018 písomne uznal čo do právneho dôvodu aj čo do výšky uplatnený nárok vyplývajúci zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

4. Konštatoval, že v konaní medzi účastníkmi konania nebola sporná právna skutočnosť že ku dňu 16.01.2014 došlo zo strany právneho predchodcu žalobcu k zosplatneniu celého zostatku úveru vrátane jeho príslušenstva. V zmysle ustanovenia § 558 Občianskeho zákonníka súd prvej inštancie skúmal právny úkon a to uznanie dlhu pod evidenčným číslom XXXXXXXX zo dňa 05.03.2018. Mal za nesporné, že podpis na uznaní záväzku je autentickým podpisom žalovaného. Totožnosť bola overená podľa série občianskeho preukazu. Z obsahu tohto právneho úkonu vyplýva dikcia zákona v zmysle § 558 Občianskeho zákonníka, pričom v samotnom právnom úkone je špecifikovaný tak dôvod uplatneného nároku, ako je špecifikovaná výška nároku viazaného na zmluvný záväzok zo spotrebiteľského úkonu vo výške 24.385,38 Eur. V právnom úkone nazvanom ako uznanie dlhu v konečnom dôsledku vypracovanom samotným žalobcom však nie je zmienka o eventuálnej právnej skutočnosti, že v čase uznania záväzku dňom 05.03.2018 sa pri uplatnenom nároku eventuálne jedná o dlh premlčaný.

5. Súd prvej inštancie mal za nesporné, že ku dňu 16.01.2014 na základe jednostranného právneho úkonu právneho predchodcu žalobcu došlo k predčasnemu zosplatneniu zostatku úveru a jeho príslušenstva. Podľa § 101 Občianskeho zákonníka začala teda plynúť premlčacia lehota nasledujúcim dňom po zosplatnení, teda dňom 17.01.2014. Všeobecná premlčacia lehota na uplatnenie nároku žalobcom teda uplynula ku dňu 17.01.2017. Uznanie záväzku v zmysle § 558 Občianskeho zákonníka je datované dňom 05.03.2018. Je teda nesporné, že v čase kedy žalovaný záväzok písomne uznal čo do dôvodu aj čo do výšky, bol tento premlčaný. Žalovaný sa v konaní bránil proti uplatnenému nároku vznesením námietky premlčania a okolnosťou, že v čase keď podpísal uznanie dlhu v zmysle § 558 Občianskeho zákonníka bol na neho vyvíjaný nátlak zo strany pracovníkov žalobcu na takýto právny úkon, respektíve v žiadnom prípade nemal vedomosť o tom, že by dlh v čase uznania záväzku mohol byť premlčaný. V tomto smere súd prvej inštancie konštatoval, že dôkazné bremeno zaväzujúce žalobcu ohľadom preukázania vedomosti premlčania záväzku v čase jeho uznania žalovaným nebolo zo strany žalobcu unesené. O tejto skutočnosti svedčia i indície, nakoľko vzhľadom na pomerne obsiahle vypracovanie dokladu nazvaného uznanie dlhu evidovaného pod číslom XXXXXXXX, zakotvenia do obsahu tohto úkonu dikcie § 558 Občianskeho zákonníka, v právnom úkone nie je zmienka o skutočnosti, že by dlh v čase jeho uznania bol eventuálne premlčaný. Ďalej súd konštatoval, že žalovaný nemá právne vzdelanie a vzhľadom na pomerne zložitú úpravu inštitútu premlčania v Občianskom zákonníku je nutné konštatovať, že v čase uznania záväzku nemal a nemohol mať vedomosť o tom, že uznaný záväzok môže byť eventuálne premlčaný. Zákonodarca vo svojom ustanovení § 558 Občianskeho zákonníka ako kogentnú podmienku aby nastal následok podľa § 110 odsek 1 Občianskeho zákonníka, teda predĺženie premlčacej lehoty na 10 rokov, vyžaduje vedomosť toho, kto uznanie záväzku realizuje o tom, že dlh v čase jeho uznania je eventuálne premlčaný. Vzhľadom na nesplnenie tejto kogentnej podmienky následku podľa § 110 odsek 1 Občianskeho zákonníka súd prvej inštancie konštatoval, že v súdnej veci takýto následok ani nenastal.

6. Súd prvej inštancie pri uplatnenom nároku začiatok behu premlčacej lehoty stanovil ku dňu 17.01.2014. Pri zohľadnení všeobecnej premlčacej lehoty podľa § 101 Občianskeho zákonníka a zohľadnení uplatnenia nároku žalobou ku dňu 12.04.2019 súd prvej inštancie dospel k záveru, že uplatnený nárok žalobcu je premlčaný. Vzhľadom na okolnosť, že žalovaný sa premlčania dovoľal, súd prvej inštancie žalobu žalobcu zamietol a ďalšie namietané okolnosti hmotnoprávneho charakteru neskúmal.

7. Vzhľadom na plný úspech žalovaného v konaní súd prvej inštancie žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania podľa § 255 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) v rozsahu 100 %.

8. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca. Odvolanie odôvodnil tým, že súd prvej inštancie nesprávne právne posúdil premlčanie uplatnenej pohľadávky.

Namietal, že Občiansky zákonník v § 558 nerozoberá dopad na plynutie premlčania pohľadávky v prípade uznania premlčaného dlhu bez vedomosti osoby, ktorá dlh uznáva. Predmetom tohto ustanovenia ako zabezpečovacieho inštitútu je len založenie domnienky existencie dlhu v čase jeho uznania. V tejto súvislosti poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Trnave sp.zn. 24Co/47/2013 zo dňa 29.01.2014. Uznáním dlhu dochádza priamo zo zákona podľa § 110 ods. 1, druhá veta Občianskeho zákonníka k založeniu plynutia novej desaťročnej premlčacej doby bez ohľadu na to, či dlžník, ktorý svoj dlh uznal, v čase uznania vedel alebo nevedel o premlčaní pohľadávky veriteľa. V tejto súvislosti poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky sp.zn. 3Cz 6/68 zo dňa 27.02.1968, ktorý konštatoval, že z § 110 ods. 1, druhá veta Občianskeho zákonníka nijako neplynie, že by nebolo možné uznať dlh premlčaný, pričom uznanie má svoje účinky a je platné, aj keď ide o dlh premlčaný a aj keď uznávajúci o premlčaní nevedel a na rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky sp.zn. 33Odo 934/2005 zo dňa 22.08.2007, ktorý tiež dospel k záveru, že uznaním dlhu došlo v zmysle § 110 ods. 1, druhá veta pred bodkočiarkou Občianskeho zákonníka k založeniu plynutiu novej desaťročnej premlčacej doby bez ohľadu na to, že žalovaný nevedel o premlčaní dlhu. Zároveň uviedol, že úprava § 558 Občianskeho zákonníka a aj § 110 ods. 1 Občianskeho zákonníka je od svojho počiatku nezmenená. Nakoľko ním uplatnený nárok v čase začatia sporu nebol premlčaný, mal za to, že súd prvej inštancie nesprávne žalobu zamietol z dôvodu uplynutia premlčacej doby na uplatnenie nároku. Z uvedených dôvodov navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že zaviazže žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu 9.975,47 Eur, úrok z omeškania vo výške 8,25 % ročne zo sumy vo výške 9.975,47 Eur od 02.02.2014 do zaplatenia a priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu. Zároveň si uplatnil náhradu trov odvolacieho konania.

9. K odvolaniu žalobcu vyjadrenie podané nebolo.

10. Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, prejednal odvolanie žalobcu v rozsahu danom ustanovením § 379 CSP rešpektujúc svoju viazanosť odvolacími dôvodmi podľa ust. § 380 CSP nenariadil pojednávanie, pretože nepovažoval za potrebné doplniť alebo zopakovať pojednávanie (ust. § 385 ods. 1 CSP) a contrario a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné, a preto podľa ust. § 387 ods. 1 a 2 CSP napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil.

11. Odvolací súd z obsahu spisu zistil, že žalobca sa žalobou doručenou súdu prvej inštancie dňa 12.04.2019 proti žalovanému domáhal zaplatenia sumy 9.975,47 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,25 % ročne zo sumy 9.975,47 Eur od 02.02.2014 do zaplatenia na základe Zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru „Flexipôžička“ zo dňa 10.09.2012 uzavretej medzi právnym predchodcom žalobcu Všeobecnou úverovou bankou, a.s., so sídlom Mlynské nivy 1, Bratislava a žalovaným. Na základe uvedenej zmluvy o spotrebiteľskom úvere právny predchodca žalobcu žalovanému poskytol spotrebný úver vo výške 15.000,-- Eur. Žalovaný sa zaviazal poskytnutý úver splatiť v 119 mesačných splátkach po 219,64 Eur, splatnými ku 22. dňu toho ktorého mesiaca s tým, že dátum prvej mesačnej splátky bol dojednaný na deň 22.10.2012 a posledný deň mesačnej splátky (termín konečnej splatnosti) bol dojednaný na deň 22.08.2022. Vzhľadom na to, že žalovaný porušil svoje zmluvné povinnosti vyplývajúce zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, právny predchodca v súlade so Všeobecnými obchodnými podmienkami VÚB, a.s. pre poskytovanie úverov (ďalej len „všeobecné obchodné podmienky“), ktoré sú súčasťou zmluvy o spotrebiteľskom úvere žalovanému doručil výzvu na predčasne splatenie zostatku úveru s príslušenstvom ku dňu 16.01.2014. Uznáním dlhu evidenčné číslo XXXXXXXX zo dňa 05.03.2018 žalovaný sa zaviazal zaplatiť žalobcovi svoj splatný peňažný dlh vzniknutý z titulu nesplateného úveru poskytnutého na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere s tým, že dlh ku dňu podpisania tohto uznania pozostával zo sumy 24.385,38 Eur, ktorú tvorí dlžná istina v sume 14.026,17 Eur, úroky v sume 9.373,99 Eur a náklady spojené s uplatnením tejto pohľadávky v sume 985,22 Eur. Žalovaný prehlásil, že tento dlh čo do právneho dôvodu a čo do výšky v zmysle § 588 Občianskeho zákonníka neodvolateľne uznáva v celom rozsahu. Na pojednávaní pred súdom prvej inštancie konanom dňa 12.08.2019 žalovaný vzniesol námietku premlčania uplatneného nároku. Žalovaný zároveň upozornil na skutočnosť, že nikde v texte samotného uznania záväzku zo dňa 05.03.2018 nie je konštatované, že v čase uznania záväzku nárok žalobcu bol premlčaný a že by mal vedomosť o tom, že predmetom uznania záväzku je premlčaný nárok žalobcu.

12. Podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

13. Podľa § 101 Občianskeho zákonníka pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

14. Podľa § 110 ods. 1 Občianskeho zákonníka ak bolo právo priznané právoplatným rozhodnutím súdu alebo iného orgánu, premlčuje sa za desať rokov odo dňa, keď sa malo podľa rozhodnutia plniť. Ak právo dlžník písomne uznal čo do dôvodu i výšky, premlčuje sa za desať rokov odo dňa, keď k uznaniu došlo; ak bola však v uznaní uvedená lehota na plnenie, plynie premlčacia doba od uplynutia tejto lehoty.

15. Podľa § 558 Občianskeho zákonníka ak niekto uzná písomne, že zaplatí svoj dlh určený čo do dôvodu aj výšky, predpokladá sa, že dlh v čase uznania trval. Pri premlčanom dlhu má také uznanie tento právny následok, len ak ten, kto dlh uznal, vedel o jeho premlčaní.

16. V zmysle vyššie citovaného ustanovenia § 558 Občianskeho zákonníka v prípade, ak niekto uzná písomne, že zaplatí svoj dlh určený čo do dôvodu a výšky, predpokladá sa, že dlh v čase uznania trval. V prípade, že sa uznáva premlčaný dlh na to, aby uznanie dlhu malo právny následok uznania, musí dlžník, ktorý tento dlh uznáva mať vedomosť o jeho premlčaní. Právne následky viažúce sa na možnosť počítania 10 ročnej premlčacej doby pri premlčaných právach zakladá právne dôsledky len vtedy, ak dlžník o premlčaní vedel. Ak dlžník o premlčaní nevedel, či už pre omyl skutkový alebo omyl právny, nemá jeho uznanie akékoľvek právne účinky.

17. Po preskúmaní veci odvolací súd sa stotožnil s názorom súdu prvej inštancie, že v právnom úkone označenom ako uznanie dlhu zo dňa 05.03.2018 nie je žiadna zmienka o tom, že v čase uznania sa pri uplatnenom nároku jedná o dlh premlčaný. Odvolací súd mal zároveň z obsahu spisu a vykonaného dokazovania súdom prvej inštancie preukázané, že žalovaný v čase uznania dlhu nemal vedomosť o premlčaní svojho dlhu. Skutočnosť, že žalovaný mal vedomosť o tom, že uznáva premlčaný dlh nevyplýva ani zo samotného obsahu uznania dlhu. Žalobca zároveň žiadnym spôsobom nepreukázal v konaní, že žalovaný mal vedomosť o premlčaní jeho dlhu v čase jeho uznania. Ustanovenie § 558 Občianskeho zákonníka na to, aby boli splnené účinky uznania dlhu vyžaduje, aby dlžník, v danom prípade žalovaný, mal vedomosť o jeho premlčaní. Keďže žalovaný v čase uznania dlhu nemal vedomosť o jeho premlčaní, v tomto prípade nenastali právne následky viažúce sa na plynutie desaťročnej premlčacej doby podľa § 110 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Súd prvej inštancie preto posudzoval plynutie premlčacej doby v súlade s § 101 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz. Odvolací súd sa stotožnil so záverom súdu prvej inštancie, že v predmetnej veci premlčacia doba podľa § 101 Občianskeho zákonníka začala plynúť dňom 17.01.2014, t.j. dňom po zosplatnení dlhu a uplynula dňom 17.01.2017 a že žalobca svoj nárok na zaplatenie dlžnej istiny s príslušenstvom uplatnil na súde dňa 12.04.2019, teda po uplynutí trojročnej premlčacej doby.

18. Z uvedených dôvodov odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie predmetnú vec správne právne posúdil a v súlade s vyššie citovanými ustanoveniami Občianskeho zákonníka dospel k správne záveru, že nárok žalobcu v čase podania žaloby na súd bol už premlčaný a že žalovaným vznesená námietka premlčania je dôvodná. Odvolací súd preto napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa ust. § 387 ods. 1 a 2 CSP ako vecne správny potvrdil.

19. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 CSP, v nadväznosti na § 255 ods. 1 CSP. Žalovaný mal v odvolacom konaní úspech plnom rozsahu. Odvolací súd preto žalovanému priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

20. O výške náhrady trov odvolacieho konania rozhodne v súlade s § 262 ods. 2 v nadväznosti na § 251 CSP súd prvej inštancie.

21. Rozsudok bol jednohlasne schválený členmi odvolacieho senátu.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 písm. a/ až c/ CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1 a 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolať musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).